

Κύπρος: Ολιστική ενεργειακή στρατηγική για ταχεία μετάβαση στην καθαρή ενέργεια

Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και
Βιομηχανίας

Νατάσα Πηλείδου

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

Στρατηγικές επιδιώξεις Κυπριακής Δημοκρατίας

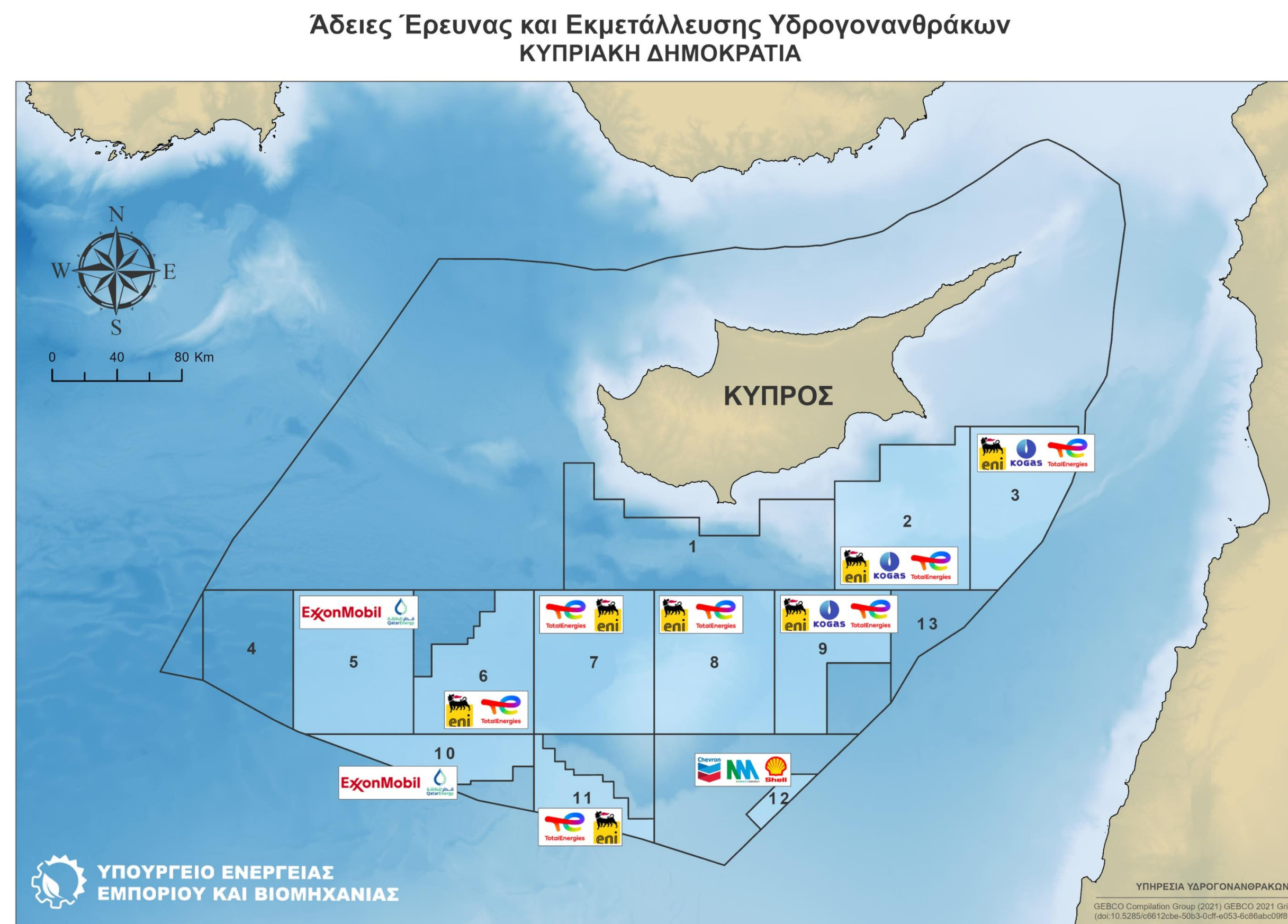
1. Βέλτιστη αξιοποίηση των υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της ΚΔ.
2. Άρση ενεργειακής απομόνωσης και διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού της Κύπρου.
3. Μετάβαση στην καθαρή ενέργεια, στη βάση των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ, μέσω:
 - i. Δημιουργίας βιώσιμης και ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας (Οκτώβριος 2022).
 - ii. Αξιοποίησης των εγχώριων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και προώθηση της Ενεργειακής Απόδοσης – Πέραν των 547 εκατ. σε Χρηματοδοτικά Προγράμματα την ΠΠ 2021-27.
 - ✓ 61% (€334 εκ.) για την πράσινη ενέργεια.
 - ✓ 38% (€208 εκ.) για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.
 - iii. Προώθησης θεσμού prosumers → net metering, net billing.
 - iv. Προώθησης συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας.
 - v. Προώθησης της φόρτισης ηλεκτρικών / plug-in υβριδικών οχημάτων από ΑΠΕ.
 - vi. Προώθησης έξυπνων μετρητών, έξυπνων δικτύων/κατοικιών/επιχειρήσεων.

Βέλτιστη αξιοποίηση υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της ΚΔ

- 9 άδειες εξερεύνησης.
- 1 άδεια εκμετάλλευσης.
- 8 εταιρείες δραστηριοποιούνται σε ΑΟΖ της ΚΔ.
- 8 ερευνητικές γεωτρήσεις.
 - Σε εξέλιξη η γεώτρηση σε «Κρόνος-1», Τεμ. 6.
- 2 γεωτρήσεις αξιολόγησης («Αφροδίτη» & «Γλαύκος»).
- 3 ανακαλύψεις:
 - «Αφροδίτη» 4.5 Tcf, Τεμ. 12. Νέα γεώτρηση τους επόμενους μήνες και βελτιστοποίηση, μέχρι τέλος 2022, του σχεδίου ανάπτυξης του κοιτάσματος, μέσω πιθανών συνεργιών με άλλες υποδομές στην περιοχή και στόχο τη μεταφορά του αερίου σε τερματικό LNG στην Αίγυπτο.
 - «Γλαύκος» αρχική εκτίμηση 5-8 Tcf, Τεμ. 10.
 - «Καλυψώ», Τεμ. 6, υπό αξιολόγηση.

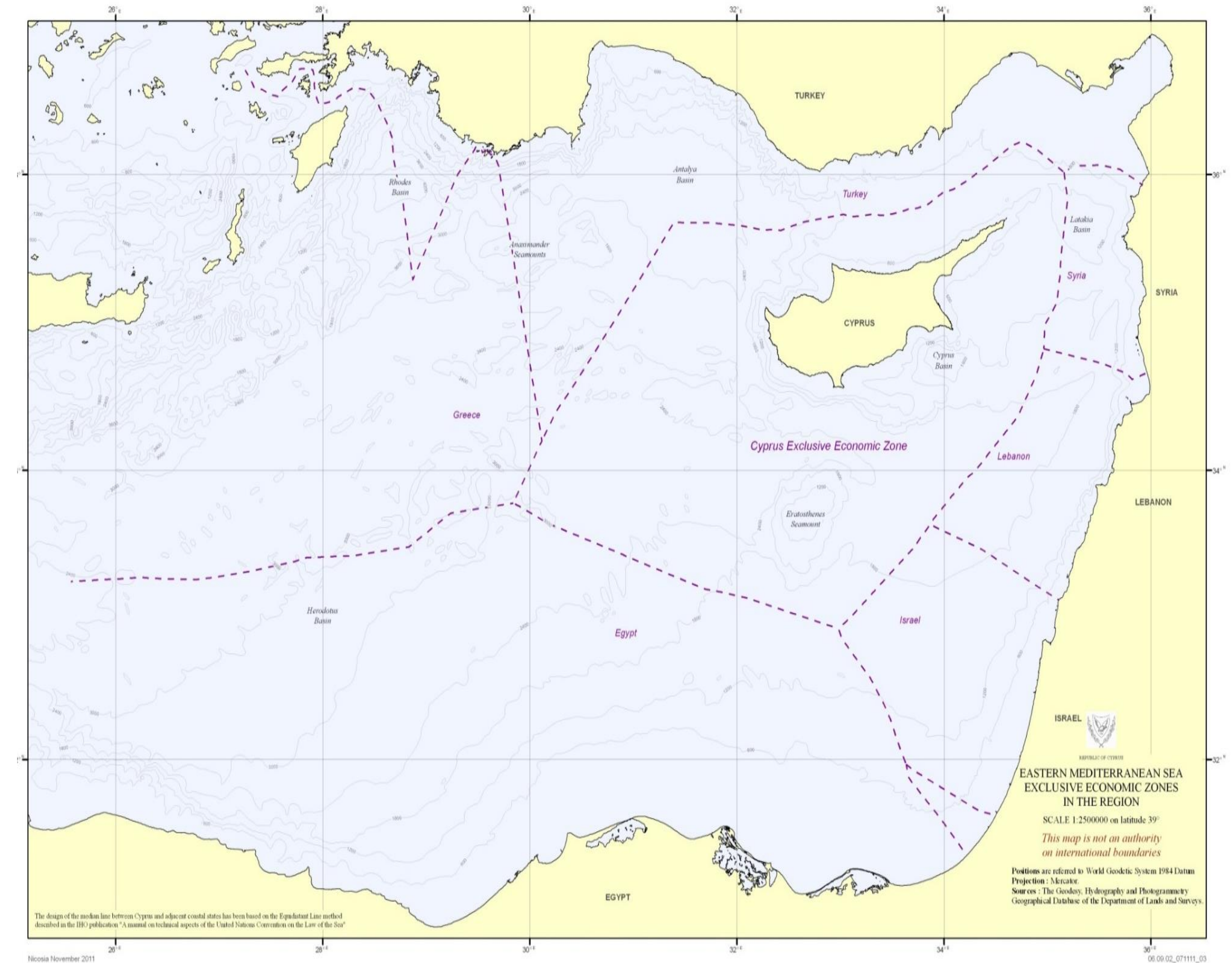

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ της ΚΔ

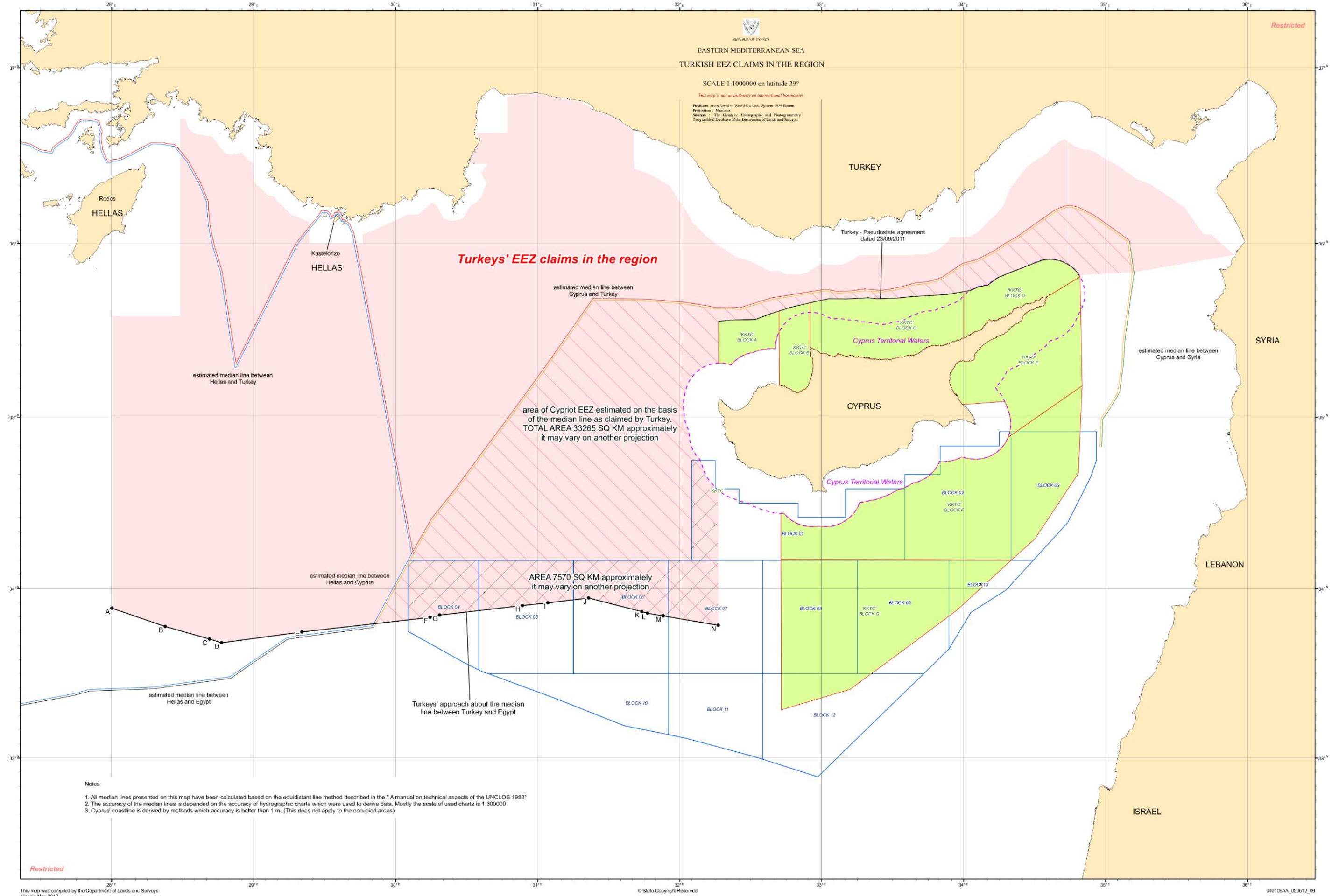
- Η ΚΔ το 2004 υπέβαλε στον ΟΗΕ, στη βάση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, τον νόμο 64 (Ι) 2004 προκήρυξης της ΑΟΖ της.
- Με την προκήρυξη και τις συμφωνίες οριοθέτησης με τρεις από τις γειτονικές χώρες, την Αίγυπτο (2003), τον Λίβανο (2007) και το Ισραήλ (2010), η ΚΔ ασκεί αποκλειστικά κυριαρχικά δικαιώματα και δικαιοδοσία σε περιοχές πέραν και παρακείμενα των χωρικών της υδάτων.
- Επιπλέον, η ΚΔ έχει, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, σύμφυτα και αποκλειστικά κυριαρχικά δικαιώματα επί της υφαλοκρηπίδας της, μεταξύ άλλων, για σκοπούς εξερεύνησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

Παράνομες διεκδικήσεις Τουρκίας

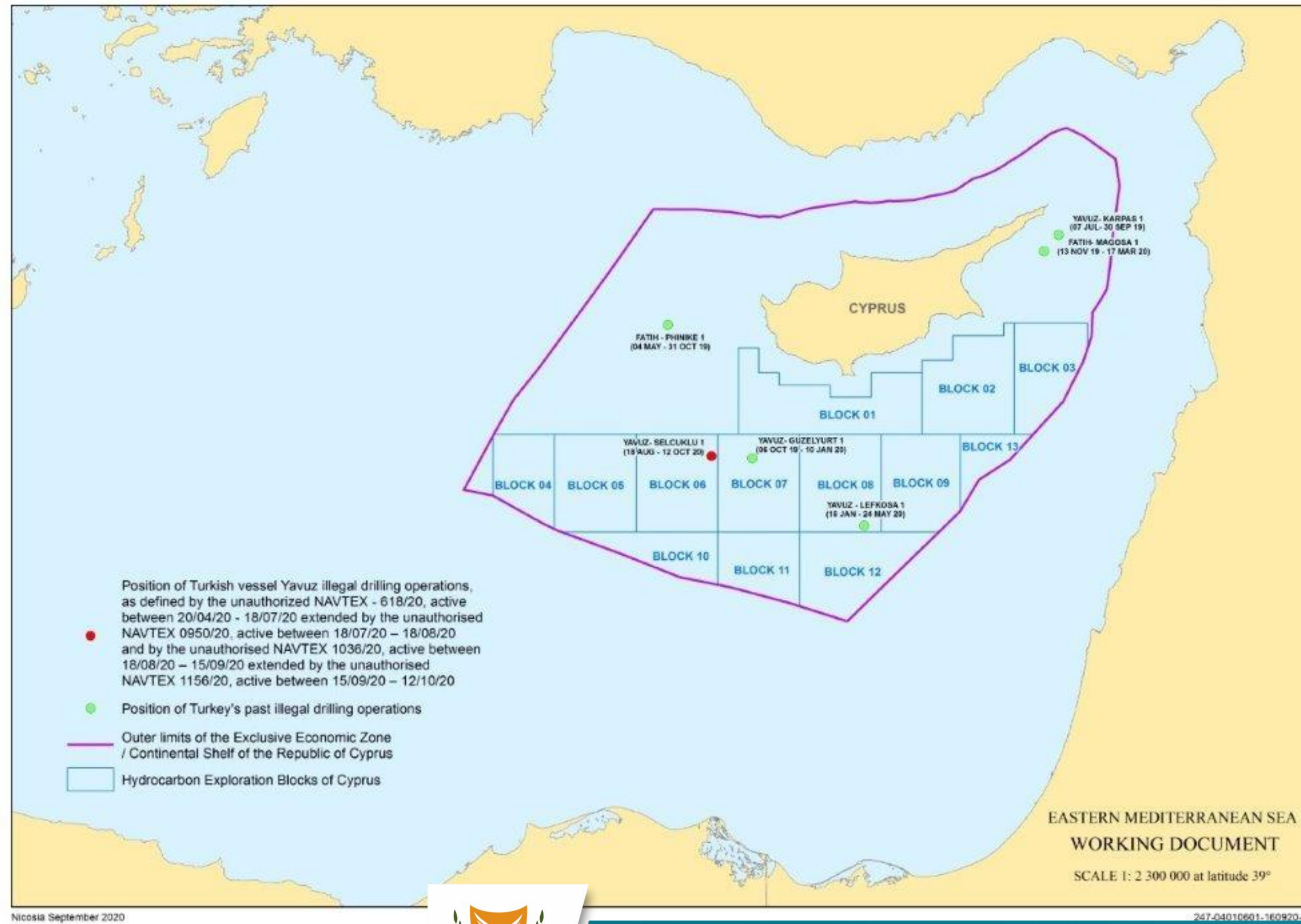

- Με την παράνομη θεώρηση της Άγκυρας, που δεν αναγνωρίζει ότι η Κύπρος έχει ΑΟΖ πέρα από τα 12 ναυτικά μίλια, η κυπριακή ΑΟΖ περιορίζεται στο 30% της σημερινής της επιφάνειας.
- Με αυτή τη λογική, όλες οι μέχρι σήμερα ανακαλύψεις ανήκουν σε άλλες χώρες: το «Αφροδίτη» στο Ισραήλ και τα «Καλυψώ» και «Γλαύκος» στην Αίγυπτο.
- Άρα, σε καμία περίπτωση δεν στέκει και η άποψη ότι η Τουρκία επιθυμεί να προστατεύσει τα δικαιώματα των Τ/κ, αφού η Κύπρος χάνει το 70% της ΑΟΖ της και το σύνολο των ποσοτήτων φυσικού αερίου που έχουμε ήδη ανακαλύψει.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Παράνομες δραστηριότητες Τουρκίας

Διασυνδέσεις Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου

Ηλεκτρισμός

- **EuroAsia Interconnector**
 - Ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ.
 - Ευρωπαϊκό Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI).
 - Κύπρος – Κρήτη: €657 εκ. χορηγία από CEF, αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης τέλος 2025.
 - Υπογραφή MoU σε τριμερές επίπεδο – Λευκωσία, Μάρτιος 2021.
- **EuroAfrica Interconnector**
 - Ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου, Ελλάδας, Αιγύπτου.
 - Υπογραφή MoU τόσο σε τριμερές επίπεδο όσο και σε διμερές με Αίγυπτο, Οκτώβριος 2021.

Φυσικό Αέριο (Μεταβατικό καύσιμο)

- **CyprusGas2EU**
 - Τερματικό εισαγωγής LNG (FSRU).
 - PCI: €101 εκ. χορηγία από CEF.
 - Χρηματοδότηση από EIB και EBRD.
 - Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης 2^ο εξάμηνο 2023.
- **EastMed Gas Pipeline**
 - Αγωγός ΦΑ από κοιτάσματα Ισραήλ και Κύπρου προς Ελλάδα, Ιταλία και άλλες χώρες της ΕΕ (Βαλκάνια).
 - PCI, οι τελικές τεchnοοικονομικές μελέτες θα ολοκληρωθούν τέλος 2022.

Αναχαίτιση κλιματικής αλλαγής

➤ Παγκόσμια Συμφωνία Παρισιού

- ✓ Η μεγαλύτερη μεταρρυθμιστική προσπάθεια διεθνώς, δεσμευτική για 195 χώρες, μεταξύ αυτών και η Κύπρος.
- ✓ Απώτερος στόχος: Η συγκράτηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από τους 2°C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

➤ Πανευρωπαϊκή προσπάθεια - Οδικός χάρτης

Εθνικά Σχέδια για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030

Βασίζονται σε 4 στόχους σε επίπεδο ΕΕ:

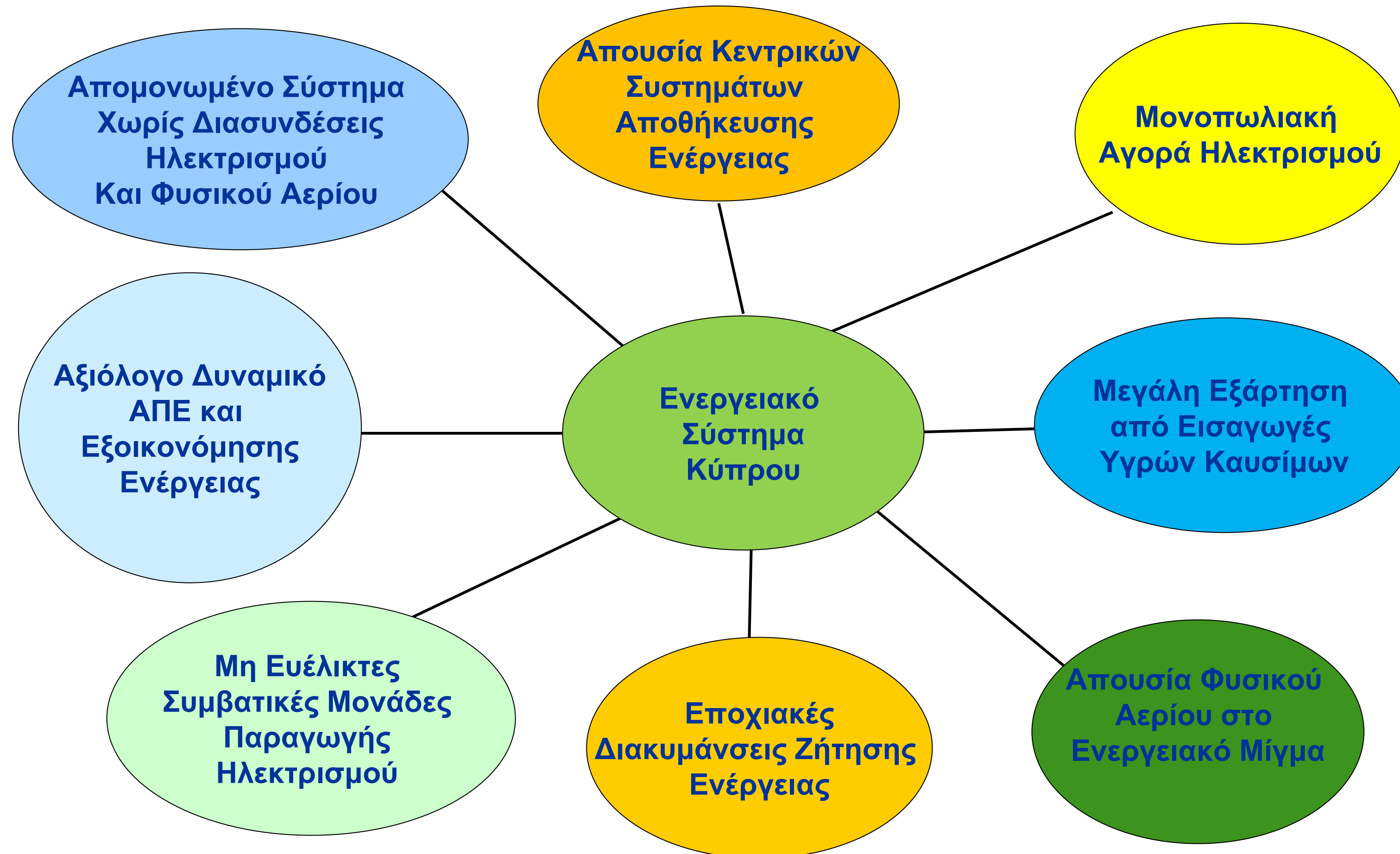
- ✓ 40% μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- ✓ 32,5% βελτίωση ενεργειακής απόδοσης.
- ✓ 32% ενέργεια από ΑΠΕ.
- ✓ 15% ηλεκτρική διασύνδεση.

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal)

- ✓ 2030: Αύξηση φιλοδοξίας, στο 55% η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.
- ✓ Νέοι στόχοι σε όλους τους τομείς – νομοθετικό πακέτο «Fit for 55»).
- ✓ 2050: Μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

Αγορά Ενέργειας στην Κύπρο – υφιστάμενη κατάσταση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Μετάβαση στην πράσινη ενέργεια

Υφιστάμενη Κατάσταση

- **ΑΠΕ σε ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 > 17%** (ο υποχρεωτικός στόχος ήταν 13%).
- **ΑΠΕ σε παραγωγή ηλεκτρισμού το 2020 > 12%.**
- **Παραγωγή ηλεκτρισμού το 2020 = 625 GWh.**
 - 38% από αιολικά πάρκα.
 - 52% από φωτοβολταϊκά.
 - 10% από βιομάζα / βιοαέριο.
- **Net-metering με φωτοβολταϊκά.**
 - Σήμερα > 113 MW (~26.700 συστήματα).
- **Net-billing και αυτοπαραγωγή από ΑΠΕ.**
 - Σήμερα > 20 MW.
- **Εμπορικά έργα ΑΠΕ.**
 - Σήμερα > 467 MW (297 MW από ΦΒ).

Επόμενα βήματα

- **One-Stop Centre για αδειοδότηση εμπορικών συστημάτων ΑΠΕ.**
 - Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας.
- **Προώθηση κεντρικών και διεσπαρμένων συστημάτων αποθήκευσης.**
 - Σχέδια Χορηγιών €80 εκ. μέχρι το 2029.
- **Ενεργειακή Αναβάθμιση και ΑΠΕ σε Κτήρια.**
 - Σχέδια Χορηγιών €90 εκ. εντός 2022.
- **Παραγωγή και χρήση Υδρογόνου.**
 - Εθνική Στρατηγική υπό ετοιμασία.
- **Εγκατάσταση έξυπνων μετρητών.**
 - 400.000 έως 2025.

Ενεργειακή κρίση λόγω Ουκρανικού και συνεχιζόμενης πανδημίας

- Οι μεγάλες ανατιμήσεις στην αγορά ενέργειας επηρεάζουν δυσμενώς τις ευρωπαϊκές οικονομίες και εντείνουν τις προσπάθειες των χωρών για διασφάλιση της ενεργειακής τους ασφάλειας.
- Με προτεραιότητα την προστασία των καταναλωτών, η κρίση πρέπει να οδηγήσει σε αποφάσεις της ΕΕ για επίσπευση στην υλοποίηση σημαντικών ενεργειακών υποδομών, όπως οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις και η αξιοποίηση των αποθεμάτων φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο για προώθηση ΑΠΕ και απεξάρτηση από το ρωσικό αέριο.

- **Η εξάρτηση της Κύπρου από τα ρωσικά καύσιμα είναι πολύ μικρή και δεν αναμένεται να προκύψει ζήτημα με τον ενεργειακό εφοδιασμό της χώρας μας, λόγω ουκρανικής κρίσης.**
- **Το 2020, μόλις το 1,5% του συνόλου των εισαγωγών καυσίμων αφορούσε κάρβουνο και υγραέριο από τη Ρωσία, τα οποία εισάγονται μέσω άλλων χωρών.**

Αντισταθμιστικά μέτρα για ηλεκτρισμό και καύσιμα

- **Μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα στο ελάχιστο επιτρεπόμενο επίπεδο** σύμφωνα με τη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία – Μάρτιος 2022 (7 σεντ το λίτρο στη βενζίνη, 8.3 σεντ το λίτρο στο πετρέλαιο κίνησης και 6,4 σεντ το λίτρο για πετρέλαιο θέρμανσης).
- **Μείωση 10% περίπου για νοικοκυριά και 6% για επιχειρήσεις, στα τιμολόγια της ΑΗΚ, από Νοέμβριο 2021 μέχρι Φεβρουάριο 2022.**
- **Μείωση συντελεστή ΦΠΑ στο 9% από 19% στο ηλεκτρικό ρεύμα για οικιακούς καταναλωτές για 3 μήνες από Νοέμβριο 2021 και επέκταση έως τέλος Αυγούστου 2022.**
- **Με αναδρομική ισχύ η επαναπροκήρυξη Σχεδίου Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ για θερμομόνωση οροφών ή/και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και συμπερίληψη κατηγορίας virtual net-metering.**

Μέτρα Προστασίας Ειδικά για Ευάλωτους Καταναλωτές

- **Μείωση συντελεστή ΦΠΑ στο 5% από 19% στο ηλεκτρικό ρεύμα από Νοέμβριο 2021 μέχρι Αύγουστο 2022.**
- **Σχέδιο Χορηγιών ύψους €5 εκατ. για αντικατάσταση ενεργοβόρων οικιακών συσκευών (κλιματιστικά, ψυγεία και πλυντήρια) με νέα αποδοτικά προϊόντα υψηλής ενεργειακής κλάσης – αιτήσεις μέχρι 20/12/2022.**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ευχαριστώ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

